FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 5 december 2017

801/2017

Lag
om verkställighet av kombinationsstraff

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om innehållet i och verkställigheten av kombinationsstraff. Bestämmelser om förutsättningarna för att en domstol ska kunna döma till ett kombinationsstraff finns i 2 c kap. 11 § i strafflagen (39/1889).

På verkställighet av ovillkorligt fängelse som ingår i ett kombinationsstraff tillämpas vad som i fängelselagen (767/2005) föreskrivs om verkställighet av fängelse.

2 §

Syftet med och innebörden av en övervakningstid

Syftet med den övervakningstid på ett år som ingår i ett kombinationsstraff är att genom en planmässig och gradvis frigivning upprätthålla och främja färdigheterna för anpassning i samhället för den som avtjänar övervakningstiden (*den övervakade*).

En övervakningstid innebär en i planen för strafftiden angiven skyldighet för den övervakade att stanna i sin bostad, avhålla sig från att använda droger, delta i verksamhet som anvisas honom eller henne, förbinda sig till övervakning och iaktta andra skyldigheter som föreskrivs i denna lag.

3 §

Myndighet med ansvar för verkställigheten

För verkställigheten av den övervakningstid som ingår i ett kombinationsstraff svarar Brottspåföljdsmyndigheten.

4 §

Skyldighet att stanna i bostaden

Den övervakade är skyldig att stanna i den bostad som avses i 8 § under det antal timmar i dygnet som anges i planen för strafftiden och veckoschemat, dock högst i nio timmar per dygn. Skyldigheten att stanna i bostaden ska tidsplaneras till mellan klockan 21 och 6,

RP 268/2016
GrUU 10/2017
LaUB 9/2017
RSv 104/2017

om inget annat följer av den verksamhet som avses i 6 § eller av det tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden som avses i 14 §.

Övervakningstiden kan verkställas också på något annat lämpligt ställe, där den övervakade tas in för vård eller rehabilitering eller av någon annan motsvarande orsak. I fråga om en sådan plats tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om bostad.

5 §

Drogfrihet

Den övervakade får inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel under övervakarmötena eller på platsen för arbete, rehabilitering, utbildning eller någon annan verksamhet som hänför sig till verkställigheten av övervakningstiden eller under sådana sammankomster som verkställigheten förutsätter.

Under övervakningstiden får den övervakade inte använda narkotika som avses i 3 § 1 mom. i narkotikalagen (373/2008).

6 §

Deltagande i verksamhet

I planen för strafftiden ska för den övervakade uppställas en skyldighet att utföra arbete eller att delta i övervakarmöten, rehabilitering, verksamhetsprogram eller annan motsvarande verksamhet som upprätthåller eller främjar hans eller hennes sociala färdigheter och beredskap för ett liv utan kriminalitet. Till sin natur ska verksamheten vara sådan att den kan övervakas på ett tillförlitligt sätt.

Sammankomster som hänför sig till fullgörandet av verksamhetsskyldigheten och den övriga verksamheten ska förläggas till en tid som inte infaller mellan klockan 21 och 6, om det inte av orsaker som beror på arbetet eller verksamheten anges något annat i planen för strafftiden. Verksamheten ska omfatta minst 5 och får omfatta högst 50 timmar per vecka. Bestämmelser om verksamheten meddelas i den plan för strafftiden som avses i 8 §.

7 §

Övervakning

Iakttagandet av den plan för strafftiden som avser övervakningstiden övervakas med hjälp av tekniska anordningar som ges till den övervakade eller fästs på honom eller henne vid handleden, vristen eller midjan, eller med en kombination av sådana anordningar.

De tekniska anordningar som används i övervakningen får inte möjliggöra teknisk avlyssning enligt 10 kap. 16 § i tvångsmedelslagen (806/2011) eller optisk observation enligt 10 kap. 19 § i den lagen inom områden som omfattas av hemfriden.

Brottspåföljdsmyndigheten ska hålla tillräcklig kontakt med den övervakade samt ordna möten mellan en övervakare och den övervakade i syfte att följa med förändringar i den övervakades förhållanden och stödja honom eller henne vid avtjänandet av straffet. Innehållet i och det tekniska genomförandet av övervakningen bestäms individuellt utifrån det uppskattade behovet av övervakning. Bestämmelser om kontroll av drogfrihet finns i 13 §.

Vid övervakningen ska onödig uppmärksamhet undvikas. Övervakningen ska genomföras så att den inte ingriper i någons rättigheter i större omfattning eller orsakar större olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppgiften ska kunna utföras.

2 kap.

Beredning av placering i övervakning

8 §

Plan för strafftiden och tidsplan

Brottspåföljdsmyndigheten ska utarbeta en plan för strafftiden som avser övervakningstiden i ett kombinationsstraff i god tid innan fången placeras i sådan övervakning. Vid beredningen av planen ska fången höras.

I planen för strafftiden ska antecknas det datum då övervakningstiden börjar och det datum den slutar. Planen för strafftiden ska innehålla bestämmelser om

1) den övervakades bostad och den tid som den övervakade är skyldig att stanna i sin bostad,
2) innehållet i verksamhetsskyldigheten samt dess timantal per vecka och behövliga restider,
3) den övervakades skyldighet att avhålla sig från att använda droger,
4) övervakningen och de tekniska övervakningsanordningar den förutsätter,
5) övervakarmöten,
6) eventuella begränsningar i att vistas inom bestämda områden eller att träffa en brottspartner eller någon annan namngiven person,
7) kontakterna mellan den övervakade och Brottspåföljdsmyndigheten,
8) stödåtgärder som främjar en ändamålsenlig verkställighet av övervakningen,
9) den övervakades övriga skyldigheter som är nödvändiga med tanke på verkställigheten av kombinationsstraffet.

Brottspåföljdsmyndigheten sammanställer dessutom ett veckoschema för avtjänandet av övervakningstiden.

Planen för strafftiden ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- och arbetskraftsmyndigheterna i den dömdes hem- eller boningskommun, andra myndigheter samt privata sammanslutningar och enskilda personer.

Planen för strafftiden delges fången personligen. Fången ska ges en noggrann utredning av innehållet i de bestämmelser och skyldigheter som hänför sig till övervakningstiden i ett kombinationsstraff, av påföljderna för brott mot dessa och av övriga omständigheter som är nödvändiga med tanke på verkställigheten av övervakningstiden.

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Brottspåföljdsmyndigheten har skyldighet att reda ut om det ställe för deltagande i verksamhet enligt 6 § lämpar sig för verkställigheten av övervakningstiden.

För verkställigheten av övervakningstiden har Brottspåföljdsmyndigheten i frågor som gäller utredning av förutsättningarna för övervakningstiden eller iakttagandet av bestämmelserna rätt att efter behov vara i kontakt med myndigheter och privata sammanslutningar som berörs av verkställigheten av övervakningstiden.

Vid samordnandet av de stödåtgärder som hör till övervakningstiden i ett kombinationsstraff svarar kommunen för kostnaderna för den kommunala basservicen. Brottspåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av kombinationsstraffet.

Innan Brottspåföljdsmyndigheten fastställer bestämmelserna i planen för strafftiden för en fånge som ska placeras i övervakning ska Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum begära en bedömning från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar av risken för att fången i fråga begår ett våldsbrott.

10 §

Hörande av andra än fången

Verkställigheten av övervakningstiden i ett kombinationsstraff förutsätter att de personer som bor i samma bostad som fången och som har uppnått myndighetsåldern av sin egen bestämda vilja har samtyckt till att övervakningstiden verkställs i bostaden. Samtycket ska ges skriftligen.

Även personer under 18 år som bor i bostaden i fråga ska tillfrågas om sin åsikt. En minderårig ska vid behov höras i samarbete med barnskyddsmyndigheterna på det sätt som föreskrivs i 20 § i barnskyddslagen (417/2007). Övervakningstiden får inte verkställas i bostaden, om den minderårige av grundad anledning motsätter sig verkställigheten och med hänsyn till sin ålder och utvecklingsnivå är mogen att bedöma saken.

11 §

Återtagande av samtycke

Om en myndig person som bor i samma bostad som den som dömts till kombinationsstraff av grundad anledning skriftligen återtar det samtycke som avses i 10 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten utreda om övervakningstiden som ingår i kombinationsstraffet kan verkställas i en annan bostad.

I samband med utredningen ska den dömde och den person som bor i samma bostad höras.

Om ingen lämplig bostad finns för verkställighet av ett kombinationsstraff, tillämpas bestämmelserna i 16 § om hinder.

3 kap.

Skyldigheter för den övervakade och övervakning av att skyldigheterna fullgörs

12 §

Allmänna skyldigheter för den övervakade

Den övervakade är skyldig att

1) stanna i sin bostad enligt 4 §, iaktta skyldigheten avseende drogfrihet enligt 5 § och delta i verksamhet enligt 6 § på det sätt som bestäms i planen för strafftiden och förbinda sig till övervakningen av övervakningstiden enligt 7 §,

2) iaktta planen för strafftiden och veckoschemat,

3) anmäla sig hos en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten eller en polisinrättning på det sätt som Brottspåföljdsmyndigheten bestämmer,

4) lämna Brottspåföljdsmyndigheten sådana uppgifter om medicinering som är nödvändiga med avseende på verkställigheten av övervakningstiden,

5) hantera de övervakningsanordningar som avses i 7 § 1 mom. omsorgsfullt och följa anvisningarna om hur de ska användas.

13 §

Kontroll av drogfrihet

Den övervakade ska för kontroll av drogfriheten på uppmaning lämna utandnings-, saliv- eller urinprov. I samband med detta kan den övervakade också förpliktas att infinna sig vid en lämplig enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten, Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, en hälsovårdscentral eller en enhet enligt lagen om missbrukarvård (41/1986) för att lämna urinprov.

Om den övervakade under ett övervakarmöte som avses i 5 § eller på platsen för någon verksamhet eller under en sådan sammankomst som verkställigheten av övervakningstiden förutsätter, av yttre tecken att döma sannolikt är påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel, ska en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten registrera observationerna om berusningstillståndet. Om berusningstillståndet av yttre tecken att döma är uppenbart, behöver något prov enligt 1 mom. inte tas, om inte den dömde kräver det. Om den övervakade vägrar lämna utandnings-, urin- eller salivprov utan giltig orsak, kan det bestämmas att blodprov ska tas på honom eller henne.

Om den övervakade på basis av ett saliv- eller urinprov konstateras ha använt berusningsmedel, ska resultatet verifieras av ett laboratorium som uppfyller kvalitetskraven för narkotikatest. Förfarandet är detsamma även om resultatet av snabbtestet är negativt, om det finns anledning att misstänka att resultatet är felaktigt.

14 §

Tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden

Den övervakade kan i enstaka fall få tillstånd att låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden, om det behövs av en orsak som hänför sig till hans eller hennes familj, hälsovård, försörjning eller skötsel av arbets-, utbildnings-, social- eller bostadsärenden eller av någon annan motsvarande godtagbar orsak. Den övervakade är skyldig att hos Brottspåföljdsmyndigheten i god tid på förhand ansöka om tillstånd att låta bli att följa planen.

Den övervakade får utan föregående tillstånd låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden, om det i ett enskilt fall är nödvändigt på grund av att han eller hon har insjuknat eller på grund av någon annan oförutsedd och tvingande omständighet som påverkar verkställigheten av kombinationsstraffet. I ett sådant fall är den övervakade skyldig att utan dröjsmål anmäla detta till Brottspåföljdsmyndigheten. Bestämmelser om det beslut som ska fattas med anledning av anmälan finns i 29 §.

15 §

Ändring av planen för strafftiden

Planen för strafftiden kan ändras, om förhållandena förändras väsentligt eller det finns någon annan därmed jämförbar orsak.

Planen för strafftiden kan också ändras, om detta med beaktande av fullgörandet av skyldigheterna är motiverat för att på nytt fastställa behovet av övervakning eller den övervakades skyldigheter.

Den övervakade ska höras när planen för strafftiden ändras. På delgivning av den ändrade planen för strafftiden och på den utredning av ändringarna som ska ges den dömde tillämpas 8 § 5 mom.

16 §

Hinder för verkställighet av övervakningstid

Om den övervakade byter bostad eller om förhållandena i hans eller hennes bostad ändras så att övervakningstiden inte längre kan verkställas där, ska Brottspåföljdsmyndigheten reda ut huruvida övervakningstiden kan verkställas i någon annan bostad eller på någon annan plats som bestäms för den övervakade i planen för strafftiden.

Om verkställigheten av övervakningstiden inte kan fortsätta eller om tillräcklig övervakning inte kan ordnas på grund av ett hinder som avses i 1 mom. eller på grund av att den övervakade drabbas av en sjukdom eller en olycka som kräver institutionsvård eller något annat liknande hinder, ska den övervakade tas i förvar i enlighet med 24 §.

Om Brottspåföljdsmyndigheten anser att det finns hinder för verkställigheten enligt 1 eller 2 mom., ska den utan dröjsmål vidta åtgärder för att föra ärendet till behandling av åklagare. Om åklagaren anser att det finns hinder för verkställigheten av övervakningstiden, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till domstol för avgörande. Om domstolen konstaterar att ett hinder finns för verkställigheten, ska den förvandla den oavtjänade delen av övervakningstiden till ovillkorligt fängelse. Bestämmelser om förfarandet finns i 26 §.

17 §

Säkerhetskontroll

Den övervakade får granskas för att säkerheten vid verkställigheten av övervakningstiden i kombinationsstraffet ska kunna säkerställas och ordningen tryggas.

Vid säkerhetskontrollen har en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten rätt att med hjälp av en metalldetektor, någon annan motsvarande teknisk anordning eller en tränad hund, eller genom en ytlig undersökning av kläderna granska den övervakade för att säkerställa att han eller hon inte innehar några föremål eller ämnen som kan äventyra säkerheten eller vars innehav i övrigt har förbjudits i lag eller med stöd av lag.

Den tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som genomför säkerhetskontrollen har rätt att frånta den övervakade föremål eller ämnen som avses i 2 mom. och som påträffas vid säkerhetskontrollen eller på något annat sätt. De fråntagna föremålen och ämnena ska överlämnas till polisen eller, om det inte finns något hinder för det enligt lag, utan dröjsmål återlämnas till den övervakade.

Vid en säkerhetskontroll ska onödig uppmärksamhet undvikas. Kontrollen ska genomföras så att den inte ingriper i någons rättigheter i större omfattning eller orsakar större olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppgiften ska kunna utföras.

18 §

Brott mot skyldigheter

Om den övervakade bryter mot sina skyldigheter enligt 12 eller 13 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten ge honom eller henne en skriftlig varning. När en varning ges ska den övervakade underrättas om vad fortsatt brott mot skyldigheterna kan leda till. Om brottet mot skyldigheterna konstateras vara ringa och det inte är upprepat, kan den övervakade ges en anmärkning i stället för en skriftlig varning.

Vid misstanke om brott mot skyldigheter ska Brottspåföljdsmyndigheten utreda saken.

Myndigheter och privata sammanslutningar som berörs av verkställigheten av övervakningstiden får trots sekretessbestämmelserna underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om den övervakade brutit mot bestämmelserna i planen för strafftiden.

19 §

Grovt brott mot skyldigheter

Den övervakade bryter grovt mot sina skyldigheter, om han eller hon upprepade gånger

1) anländer påverkad av berusningsmedel till en sammankomst som hör till övervakningstiden,

2) försöker hindra att de tekniska övervakningsanordningarna fungerar,

3) uppehåller sig på ett annat än i planen för strafftiden tillåtet område.

Ett brott mot skyldigheterna betraktas som grovt också när den övervakade bryter mot sina skyldigheter enligt 12 eller 13 § på ett sätt som uppvisar uppenbar likgiltighet för tillbörligt avtjänande av övervakningstiden.

Om den övervakade på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. grovt bryter mot sina skyldigheter, kan han eller hon tas i förvar i enlighet med 24 §.

Vid misstanke om ett grovt brott mot skyldigheterna ska Brottspåföljdsmyndigheten utan dröjsmål göra en utredning i saken och, om den anser att ett grovt brott mot skyldigheterna har begåtts, lämna utredningen till åklagaren. Om åklagaren anser att den övervakade har brutit mot sina skyldigheter på ett grovt sätt, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till domstol för avgörande. Om domstolen konstaterar att den övervakade grovt brutit mot sina skyldigheter, ska den förvandla den oavtjänade delen av övervakningstiden till ovillkorligt fängelse. Bestämmelser om förfarandet i domstolen finns i 26 §.

20 §

Hämtning för att reda ut ett brott mot skyldigheterna

Om den övervakade utan någon godtagbar orsak som en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten har kännedom om underlåter att infinna sig vid ett övervakarmöte eller om den övervakade misstänks på något annat sätt ha brutit mot sina skyldigheter enligt planen för strafftiden och det är sannolikt att han eller hon försöker undvika att ärendet reds ut, kan han eller hon hämtas till följande möte som en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten bestämt för att reda ut ärendet. Polisen ska ge handräckning vid hämtningen, om inte det anses vara uppenbart oändamålsenligt med hämtning.

Den som enligt beslutet ska hämtas får gripas och tas i förvar tidigast sex timmar före mötet med övervakaren. Hämtningen ska om möjligt genomföras så att den övervakade inte blir föremål för onödig uppmärksamhet.

Bestämmelser om beslutanderätt i fråga om hämtning finns i 29 §.

21 §

Användning av maktmedel

Vid utförandet av ett tjänsteuppdrag i samband med verkställigheten av övervakningstid har en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten rätt att använda maktmedel för att avvärja ett brott mot liv eller hälsa eller en annan gärning eller händelse som kan äventyra någons hälsa och för att utföra övervaknings- och kontrolluppdrag samt för att avlägsna övervakningsanordningar.

Maktmedlen ska vara behövliga och försvarbara med tanke på omständigheterna. Vid bedömningen av försvarbarheten ska hänsyn tas till hur viktigt och brådskande uppdraget är, hur farligt motståndet är, vilka resurser som står till buds samt andra faktorer som påverkar helhetsbedömningen av situationen.

Maktmedelsredskap får användas endast av en tjänsteman som har fått behörig utbildning.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

22 §

Inräkning i övervakningstiden

Om den övervakade bryter mot sin skyldighet enligt 4 § att stanna i sin bostad, ska i övervakningstiden inte inräknas tiden från början av dygnet efter överträdelsen fram till slutet av det dygn då han eller hon återvänder till bostaden eller grips för att föras tillbaka till bostaden eller för att tas i förvar. Om den övervakade har avlägsnat sig från bostaden av ett i 14 § 2 mom. avsett tvingande skäl, ska tiden dock inräknas i den avtjänade övervakningstiden. Också sådan övervakningstid som inte avtjänats på grund av hinder som avses i 16 § ska inräknas i strafftiden.

Den tid som den dömde hållits i förvar ska inräknas i den avtjänade övervakningstiden.

Om den övervakade under övervakningstiden förordnas att häktas med anledning av ett misstänkt brott, ska häktningstiden inräknas i kombinationsstraffets strafftid.

23 §

Hänvisningsbestämmelser

Utöver vad som föreskrivs i denna lag, ska vid verkställighet av den övervakningstid som ingår i ett kombinationsstraff iakttas vad som i 7 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) föreskrivs om övervakaren och den som bistår honom eller henne, i den lagens 8 § om övervakarens och biträdande övervakarens uppgifter och i den lagens 57 § om ordnande av den centrala övervakningen.

Vid behandling av uppgifter som gäller verkställigheten av den övervakningstid som ingår i ett kombinationsstraff ska 6 § 3–5 mom. i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015) iakttas.

Om den övervakade begår ett brott utanför fängelset, ska 2 kap. 13 § 2 mom. i strafflagen iakttas.

4 kap.

Bestämmelser om förfarande och tagande i förvar

24 §

Tagande i förvar av den övervakade

Den övervakade ska som en säkerhetsåtgärd för att trygga verkställigheten av straffet tas i förvar om det finns hinder för verkställigheten av övervakningstiden eller om han eller hon på sannolika skäl misstänks för grovt brott mot skyldigheter och säkerhetsåtgärden ska betraktas som nödvändig på grund av hindret eller för att reda ut brottet. Den som tagits i förvar ska föras till närmaste fängelse eller till det fängelse där han eller hon avtjänat den fängelsetid som ingår i ett kombinationsstraff.

Brottspåföljdsmyndigheten ska utan dröjsmål och senast följande dag efter tagandet i förvar anmäla ärendet till tingsrätten på den ort där den som avtjänar kombinationsstraffet tagits i förvar eller till den tingsrätt inom vars domkrets han eller hon bor eller stadigvarande vistas, eller i brådskande fall till någon annan tingsrätt enligt vad som föreskrivs närmare genom förordning av justitieministeriet. Anmälan ska göras skriftligt. Anmälan får också göras muntligt eller per telefon. En anmälan som gjorts muntligt eller per telefon ska utan dröjsmål lämnas till tingsrätten i skriftlig form.

På bemötandet av den som tagits i förvar tillämpas fängelselagen. Bestämmelser om beslutanderätt finns i 29 § 6 mom.

25 §

Behandling av tagande i förvar vid domstol

Tingsrätten ska ta ett ärende som gäller tagande i förvar till behandling utan dröjsmål och senast inom fyra dygn efter tagandet i förvar. Tingsrättens beslut om tagandet i förvar är i kraft tills tingsrätten meddelat sitt beslut i fråga om förvandling av övervakningstid. Om förutsättningar för hållande i förvar saknas, ska tingsrätten bestämma att den som tagits i förvar ska friges. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam.

Vid behandlingen av ärendet ska Brottspåföljdsmyndigheten förelägga tingsrätten en utredning om förutsättningarna för tagande i förvar. Den som tagits i förvar ska närvara vid tingsrättens sammanträde, och han eller hon ska höras om förutsättningarna för tagandet i förvar. Om tingsrätten anser det lämpligt, kan behandlingen av ett ärende som gäller

tagande i förvar också äga rum utan att den som tagits i förvar eller en företrädare för Brottspåföljdsmyndigheten är närvarande i rättssalen, så att videokonferens eller någon annan lämplig teknisk metod för dataöverföring anlitas och där de som deltar i behandlingen kan tala med och se varandra.

Den som ska tas i förvar har rätt att anlita ett biträde, och en försvarare ska på begäran av den som ska tas i förvar förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnandet av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

I fråga om förfarandet vid tagande i förvar gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om behandlingen av ett häktningsyrkande. Ett beslut om tagande i förvar får inte överklagas genom besvär. Den som tagits i förvar får anföra klagan över tingsrättens beslut. Ingen tidsfrist gäller för klagan. Klagan ska behandlas skyndsamt.

26 §

Förvandling av övervakningstid till fängelse

Bestämmelser om grunderna för förvandling av övervakningstiden till ovillkorligt fängelse finns i 16 och 19 §. Den minimitid som kan förvandlas är fyra dagar.

Ett ärende om förvandling av övervakningstiden till fängelse ska behandlas skyndsamt i den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den övervakade tagits i förvar eller inom vars domkrets den övervakade bor eller stadigvarande vistas. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam. I övrigt iakttas vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Besvär över ett beslut som domstolen har fattat ska behandlas skyndsamt. Domstolens beslut får verkställas även om det överklagas.

27 §

Förvandlingsförhållandet

Vid förvandlingen av övervakningstid till ovillkorligt fängelse motsvarar en dag oavtjänad övervakningstid en dag fängelse. Om en del av en dag som ingår i övervakningstiden avtjänats, anses den utgöra en helt avtjänad dag. På beräknandet av den övervakningstid som ingår i ett kombinationsstraff tillämpas i övrigt 3 kap. 1 mom. i fängelselagen.

28 §

Avtjänande av övervakningstiden efter en dom om förvandling till fängelse

Om den dömdes förutsättningar att klara av övervakningstiden förbättrats så att det med fog kan antas att han eller hon klarar av övervakningstiden, kan Brottspåföljdsmyndigheten låta den dömde fortsätta avtjäna övervakningstid som förvandlats till ovillkorligt fängelse som övervakningstid. Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum ger sitt utlåtande om förutsättningarna att avtjäna övervakningstiden. I ett sådant fall avtjänas den del av övervakningstiden som återstod innan den förvandlades till fängelse, dock så att den tid som avtjänats i fängelse dras av.

Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum ska vid prövning av ett ärende som gäller fortsättande av övervakningstiden vidta åtgärder som avses i 8–10 § senast tre månader efter beslutet om förvandling av övervakningstiden, och därefter minst var tredje månad.

5 kap.

Bestämmelser om beslutanderätt

29 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum fastställer planen för strafftiden enligt 8 § och beslutar om ändring av planen för strafftiden enligt 15 §.

Verkställighetsdirektören, verkställighetschefen eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman svarar för beräknande av strafftiden och för i 22 § avsedd inräkning i strafftiden.

Fängelsedirektören, i arbetsordningen angivna tjänstemän som svarar för sysselsättningen eller säkerheten i fängelset, direktören för byrån för samhällspåföljder eller den i arbetsordningen angivna biträdande direktören beslutar om

1) tagande av blodprov enligt 13 § 2 mom.,
2) tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden enligt 14 § 1 mom.,
3) beslut som ska fattas med anledning av anmälan enligt 14 § 2 mom.,
4) utredning och framställning till åklagaren enligt 16 §,
5) skriftlig varning enligt 18 § 1 mom.,
6) att göra en utredning enligt 19 § och om att lämna den till åklagaren,
7) anmälan till tingsrätten enligt 24 § 2 mom,
8) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Direktören för byrån för samhällspåföljder eller den i arbetsordningen angivna biträdande direktören beslutar om efterlysning enligt 34 §.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om annan kontroll av drogfrihet enligt 13 § än tagande av blodprov och om säkerhetskontroll samt om fråntagande av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontrollen enligt 17 § och om utredning enligt 18 § 2 mom.

En tjänsteman som enligt 2 kap. 9 § i tvångsmedelslagen är anhållningsberättigad beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning enligt 20 § samt om tagande i förvar enligt 16 och 19 §.

Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar på framställning av fängelsedirektören om att den dömde ska avtjäna återstoden av övervakningstiden enligt 28 §.

30 §

Handräckning

Tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att få handräckning av polisen enligt polislagen (872/2011) för att utföra ett tjänsteuppdrag.

Tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att få handräckning av en anhållningsberättigad tjänsteman för tagande i förvar enligt 16 och 19 §.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Förbud att tillämpa bestämmelserna om villkorlig frigivning och övervakad frihet på prov

På verkställighet av kombinationsstraff tillämpas inte vad som föreskrivs om villkorlig frigivning och övervakad frihet på prov.

32 §

Utgång av strafftiden vid kombinationsstraff

Ett kombinationsstraff har avtjänats i sin helhet när den övervakningstid som ingår i straffet eller den övervakningstid som förvandlats till fängelse har avtjänats. En övervakad som avtjänat sitt straff i dess helhet ska ges ett intyg över avtjänat kombinationsstraff.

När övervakningstiden vid den tidpunkt som bestäms närmare i planen för strafftiden löper ut, ska den övervakade infinna sig vid en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten för att lämna tillbaka de tekniska övervakningsanordningar som har använts under övervakningstiden och för andra åtgärder i anslutning till frigivningen. Övervakningstiden kan också avslutas genom att en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten i samband med ett övervakarmöte eller något annat möte tar ur bruk och omhändertar de tekniska anordningar som har använts vid verkställigheten av övervakningstiden och överlämnar de handlingar som gäller frigivningen till den person som avtjänat sitt straff.

33 §

Resekostnader

Till den övervakade betalas med statliga medel kostnader för resor som behövs med tanke på övervakningen av verkställigheten.

Även resekostnader i samband med verksamhet enligt 6 § 1 mom. kan ersättas med statliga medel, om det i ett enskilt fall är motiverat med hänsyn till att den övervakade är medellös eller med hänsyn till grunden för resekostnaderna.

Kostnaderna betalas enligt de kostnader som användning av det billigaste allmänna fortskaffningsmedlet föranleder.

34 §

Efterlysning

Om den övervakade ska tas i förvar men inte anträffas och det inte går att få reda på var den övervakade vistas, ska Brottspåföljdsmyndigheten utfärda en efterlysning av honom eller henne.

35 §

Ändringssökande

Den övervakade får begära omprövning av eller anföra besvär över Brottspåföljdsmyndighetens beslut om

1) tillstånd till att tillfälligt avvika från en skyldighet som anges i planen för strafftiden enligt 14 §,

2) fråntagande av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontroller enligt 17 §,

3) skriftlig varning enligt 18 §,

4) inräkning i strafftiden enligt 22 §,

5) ersättning för resekostnader enligt 33 §,

6) något annat avgörande enligt 5 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996) som träffats med stöd av denna lag, om inte överklagande har förbjudits med stöd av 36 § i denna lag.

Regiondirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning enligt 1 mom. 1–4 och 6 punkten. Verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning enligt 1 mom. 5 punkten, om det inte är fråga om ett beslut som han eller hon själv fattat.

Begäran om omprövning av ett beslut ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfåendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till regiondirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder eller fängelsedirektören. Om det är fråga om beslut enligt 1 mom. 5 punkten, ska begäran om omprövning lämnas till verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt. På behandlingen av begäran om omprövning tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 91 och 92 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

36 §

Förbud mot att söka ändring

En övervakad får inte begära omprövning av eller anföra besvär över följande beslut av Brottspåföljdsmyndigheten:

1) planen för strafftiden enligt 8 §,
2) ändring av planen för strafftiden enligt 15 §,
3) ett beslut enligt 28 § om fortsatt avtjänande av övervakningstid eller fortsättande av övervakningstid som förvandlats till fängelse.

37 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Beslut av regiondirektören eller verkställighetsdirektören med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut av verkställighetsdirektören får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets regiondirektören har fattat beslutet med anledning av en begäran om omprövning. Besvär över beslut av verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvär ska anföras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. På behandlingen av besvär tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 89–92 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

38 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

1) hur de handlingar som hänför sig till övervakningstiden som ingår i ett kombinationsstraff ska upprättas och behandlas samt om innehållet i handlingarna,
2) säkerhetskontroller och registrering av dem,
3) hur ett misstänkt berusningstillstånd hos den övervakade ska konstateras och registreras,
4) hur den övervakades brott mot sina skyldigheter ska utredas och registreras,
5) hurdan verksamhet som kan godkännas som verksamhet enligt 6 §,
6) säkerhetskontroller och registrering av föremål och ämnen som överlämnas till polisen,
7) formen för och innehållet i beslut om tagande i förvar,
8) tillåtna maktmedelsredskap,
9) ersättning av resekostnader för den övervakade,
10) hur tidpunkten för frigivning bestäms.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter om

1) beredning av övervakningstid,
2) avtjänande av övervakningstid,

3) grunderna för avvikelse från verksamhetsskyldigheten,
4) tvingande och oförutsedda situationer enligt 14 § 2 mom. och om innehållet i anmälan enligt det momentet,
5) det förfarande som ska iakttas vid frigivning.

39 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
På brott som har begåtts före ikraftträdandet av denna lag och på verkställigheten av straff som följer av ett sådant brott tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 1 december 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Antti Häkkänen

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET ISSN 1456-9663